

پرسش نامه سومین مرحله از

دوره غیر حضوری

سیری در نهج البلاغه

حکمت ۳۱۷ تا ۴۸۰

معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله علیها

اداره کل امور تربیتی

اداره قرآن و حدیث

باسمه تعالی

قال علی علیه السلام:

"همانا من همچون چراغ درخشنده در تاریکی هستم؛ هر کس به آن روی آورد از نورش بهره مند میگردد. ای مردم! سخنان مرا بشنوید و به خوبی حفظ کنید. گوش دل خود را باز کنید تا گفته های مرا بفهمید."

نهج البلاغه، خطبه ۱۸۷

اداره قرآن و حدیث وابسته به اداره کل تربیتی معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله علیها در راستای ترویج نهج البلاغه خوانی و انس طلاب با این کتاب سترگ و با هدف گسترش دامنه مطلعان و مبلغان معارف و فرهنگ علوی **سومین مرحله** از دوره غیرحضوری «نهج البلاغه خوانی» را برگزار می نماید:

منبع: نهج البلاغه، حکمت ۳۱۷ تا ۴۸۰

مهلت تحویل پاسخنامه: ۲۰ دی ماه ۱۳۹۷

آیین نامه

توجه به نکات زیر جهت شرکت در این دوره حائز اهمیت است:

۱. تمام پاسخ ها با مراجعه شخص شرکت کننده باشد.
۲. پاسخ ها در برگه **ae** و با مشخصات کامل (نام و نام خانواگی، نام پدر، کدملی، کدتحصیلی، نام بخش محل تحصیل، شماره تماس و ایمیل) ارائه گردد.
۳. طلاب حضوری می توانند پاسخ نامه های تایپ شده یا دستنویس خود را به صورت حضوری به آموزشگاه امام رضا علیه السلام، سرای تقلین تحویل دهند.
۴. طلاب غیر حضوری فایل word یا pdf پاسخ نامه های خود را به پست الکترونیک اداره قرآن و حدیث به آدرس hadith@jz.ac.ir ارسال کنند.

راهنمای دوره:

- با خلوص نیت و با طهارت سرسفره نهج البلاغه بنشینیم خواهیم دید همانطور که خود وعده داده اند ما را از چشمه سار علم و معرفت خویش خواهند چشاند.
- در این طرح نیاز به کتب شرح و تفسیر نداریم چون هدف آشنایی با کلام حضرت است.
- اگر در حین مطالعه به سوال برخورد کردید صبر کنید با مطالعه بیشتر در حکمتها و نامه و خطبه ها به جواب سوالتان می رسید؛ و در صورت لزوم با مراجعه به فهرست موضوعی انتهای ترجمه مرحوم دشتی در موضوع مدنظرتان با کمک نهج البلاغه به جواب سوالتان خواهید رسید.
- در دور اول قرائت نهج البلاغه برخلاف آنچه گفته شده که نهج البلاغه سنگین و مشکل است، در می یابید بیش از ۷۰ درصد نهج البلاغه حتی برای نوجوانان و عوام قابل فهم است.
- می توانید با تشکیل حلقه ای از اعضای خانواده، دوستان و علاقه مندان برای تشکیل جلسه معرفتی نهج البلاغه خوانی اقدام کنید.
- دوره در ۱۲ مرحله برگزار خواهد شد.
- شروع خواندن از حکمتها (خواندن از آسان به سخت، حکمتها کاربردی تر و آسان تر است و این مجال را به ما خواهد داد تا با ادبیات و سیاق کلام حضرت آشنا شویم).
خواندن نامه ها از آخر به اول
خواندن خطبه ها از آخر به اول

نهج البلاغه از دیدگاه بزرگان اهل سنت

ابن ابی الحدید معتزلی، دانشمند، مورخ و شارح نهج البلاغه:

"امام علی علیه السلام پیشوا و سرور سخنوران و بلاغست، کلام او را به حق از سخن خداوند فروتر و از کلام مخلوق فراتر دانسته‌اند. ارزش سخنان او را همین نشانه بسنده است که فنون سخنوری و نویسندگی را همگی مردم از او آموخته‌اند." (مقدمه‌ی شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید)

شیخ محمد عبده، دانشمند و مفتی اهل سنت:

"در میان دانشمندان و سخن‌شناسان زبان و ادبیات عرب کسی نیست که به عظمت امام علی علیه السلام اعتراف نکند. کلام امام علی بن ابیطالب، پس از کلام خدای متعال و پیغمبرش صلی الله علیه و آله و سلم شریف‌ترین و برترین سخن و سرشارترین کلام از لحاظ مواد و دارای بهترین شیوه است و بیشترین معانی و محتوا را دارد." (مقدمه‌ی شرح نهج البلاغه، عبده)

شیخ محمد عبده در مقامی دیگر می‌نویسد:

"نهج البلاغه با مطالبی که در بردارد می‌تواند هدفهای هر نویسنده و گوینده‌ای را تأمین کند. در این کتاب «ترغیب، تنفر، سیاست، جدل، اصول تمدن، حقوق متقابل اجتماع و رهبر، قوانین عدالت و بند و نصیحت» وجود دارد و هیچ اندیشه و خواسته‌ای بر دل انسان نمی‌گذارد جز آنکه بهتر و کامل‌ترش در این کتاب یافت می‌شود." (همان مدرک)

استاد ناصیف یازجی (ادیب و شاعر لبنانی): "اگر بخواهی از لحاظ علم و ادب و انشاء بر رقیبات برتری جویی، باید قرآن و نهج البلاغه را حفظ کنی." (مصادر نهج البلاغه، عبدالزهره حسینی، ص ۹۹)

"مهارت من در فن نویسندگی در اثر مطالعه و بررسی قرآن کریم و خطبه‌های شیوای نهج البلاغه بود، زیرا این دو کتاب با عظمت گنج بی‌پایان زبان عربی و ذخیره‌ی جاودانه ادب جوانان است و محال است که یک نفر ادیب لغت عربی بدون این که شب‌ها را تا سحر به مطالعه و غور و بررسی این دو کتاب و اندیشه در بهترین اسلوب‌های آن مشغول باشد، نیازمندی خود را برطرف نماید." (پیرامون نهج البلاغه، ص ۷۳)

"نهج البلاغه، که حاوی خطبه‌های علی بن ابیطالب است، پرتوی از نور سخن الهی دارد و خورشیدی است که با فصاحت منطقی نبوی می‌درخشد." (مصادر نهج البلاغه، ص ۹۷)

سوالات مرحله سوم (حکمت ۳۱۷ تا ۴۸۰)

سوالات تستی

۱) کدام یک از گزینه های زیر طبق بیان امیرالمومنین علی علیه السلام "بیم دهنده ای دلسوز" است؟

الف) مرگ ب) قرآن کریم ج) برادر دینی د) عبرت از حوادث

۲) امیرالمومنین علیه السلام، "سوال کردن به قصد اثبات قدرت علمی خود و به چالش کشیدن شخص مقابل" را چه می نامند؟

الف) سوال تفقهی ب) سوال امتحانی ج) سوال تعتی د) سوال تشخیصی

۳) "آرزوهای طولانی" باعث نابودی و انحراف چه کسانی شد؟

الف) خوارج ب) طلحه و زبیر ج) معاویه د) مردم آخرالزمان

۴) کمترین حق خداوند بر بندگانش چیست؟

الف) به وحدانیت او ایمان داشته باشند ب) اهلیت علیهم السلام را دوست بدانند

ج) با نعمتهای الهی گناه نکنند د) حق الناس را رعایت کنند

۵) ترجمه ی دقیق کلمه "وَزَعَه" در حکمت مقابل چیست: السلطانُ وَزَعَهُ اللهُ فِي أَرْضِهِ؟

الف) نماینده ب) خادم ج) پاسبان د) کارگزار

۶) نام دو شریک همیشگی انسان در زندگی اش را کدام گزینه می باشد؟

الف) وارث و حوادث روزگار ب) بیماری و خرج اهل و عیال

ج) حقوق مالی شرعی و حقوق مردم د) وارث و طلبکار

۷) این روایت شریف را با گزینه مناسب تکمیل کنید:زینهُ الْفَقْرِ وَ زینهُ

الغنی؟

- الف) صبر - انفاق
ب) شکر - قناعت
ج) عفاف - شکر
د) قناعت - سخاوت

۸) بالاترین بی نیازی چیست؟

- الف) قناعت بر روزی
ب) یأس از دارای مردم
ج) توکل بر لطف خدا
د) داشتن روزی حلال و مستمر

۹) شدیدترین گناهان کدام است؟

- الف) گناهی که دل را سخت کند.
ب) گناهی که صاحبش آن را کوچک بداند.
ج) ظلمی که بر بی گناهی روا دانسته شود.
د) حق یتیمی که به زور ستانده شود.

۱۰) علت "زیاد اشتباه کردن" از نظر امیرالمومنین علی علیه السلام چیست؟

- الف) غفلت زیاد
ب) زیاد حرف زد
ج) شوخی زیاد کردن
د) عادت کردن به مال حرام

۱۱) کسی که به دنیای حرام عشق بورزد چه ثمره ای را در دنیا به دست خواهد آورد؟

- الف) غم و اندوه بسیار
ب) دوری از یاران باوفا
ج) دچار شدن به سوءظن
د) ظلم مداوم به زیردستان

۱۲) کارسازترین شفیع انسان کدام می باشد؟

- الف) اهلیت علیهم السلام و رسول خداصلی الله علیه وآله
ب) عمل صالح
ج) توبه
د) دعای خیر برادران

۱۳) تمام کارهای نیکو و جهاد در راه خدا در برابر چونان قطره ای در برابر دریای
مواج است؟

الف) امر به معروف و نهی از منکر (ب) کسب روزی حلال
ج) اعتقاد به توحید و یگانگی خدا (د) دفاع از اهلیت پیامبر صلی الله علیه و آله

۱۴) چه چیزی عامل مهم در "تندرستی بدن" می باشد؟

الف) روزه (ب) تقوای دل
ج) دوری از اضطراب (د) داشتن همسر و فرزندان موافق

۱۵) دو خصلت ناپایدار که ارزش دل بستن ندارد، کدام هستند؟

الف) مال دنیا - اقوام زیاد (ب) عشیره - برادران دینی
ج) مقام - آبرو (د) تندرستی - توانگری

سوالات تشریحی

- ۱۶) فقر و تهیدستی چه آثاری در زندگی دارد؟
- ۱۷) رابطه ی بین حاکم و مشاورش چگونه باید باشد؟
- ۱۸) دلایل انحراف خوارج از صراط مستقیم چه بود؟
- ۱۹) صفات و خلیقات زیبای مومن را بیان کنید؟
- ۲۰) تملق و ستایش دیگران چند نوع دارد؟
- ۲۱) کم بودن شرم و حیا زمینه ساز بروز چه رذایل و عوایی می شود؟
- ۲۲) احمق واقعی چه کسی است؟
- ۲۳) علامتهای انسان های ستمکار را بیان کنید؟
- ۲۴) حالت انسان در مواجهه با نعمت های الهی چگونه باید باشد؟
- ۲۵) روش دعا کردن را طبق بیان امیر المومنین علی علیه السلام بیان کنید؟

- ۲۶) مومن چگونه با دنیا تعامل می کند؟
- ۲۷) چند نمونه از پیشگویی های امیرالمومنین علی علیه السلام درباره مردمان آخرالزمان را بیان کنید؟
- ۲۸) عوامل استحکام دین و دنیای مردم چیست؟
- ۲۹) رازداری و حفظ زبان از هر سخن چه ضرورتی دارد؟
- ۳۰) روش مدیریت زمان و برنامه ریزی زندگی شخص مومن باید چگونه باشد؟
- ۳۱) حقوق متقابل فرزند و پدر را بیان کنید؟
- ۳۲) تفسیر ذکر شریف: «لا حَوْلَ و لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» را طبق فرمایش امیرالمومنین علیه السلام بیان کنید؟
- ۳۳) توصیه امیرالمومنین علیه السلام به فرزندشان امام حسن علیه السلام درباره دنیای حرام چه بود؟
- ۳۴) شرایط توبه و استغفار را بیان کنید؟
- ۳۵) کسی که خود را اصلاح کند و برای دینش کار کند چه ثمراتی را خواهد دید؟
- ۳۶) انواع شکایت از دنیا را بیان کنید؟
- ۳۷) پنج مورد از ویژگی های اولیاءالله را بیان کنید؟
- ۳۸) تعریف "زهد" از نظر امیرالمومنین علی علیه السلام چه می باشد؟
- ۳۹) نشانه های ایمان به خدا که در سخن گفتن آشکار می شود کدام است؟
- ۴۰) عفت و پاکدامنی از نظر امیرالمومنین علی علیه السلام چه ارزش و فضیلتی دارد؟ با توجه به مطالب مقدمه پاسخ دهید:
- ۴۱) طبق گفته یکی از بزرگان اهل سنت راه برتری جستن در بین رقیبان در علم و ادب و دانش چیست؟

درناه حضرت صاحب الامر علیه السلام فرجه الشریف پانده و موفقی باشید